

SIHTVALIKU TEEMA KOKKUVÕTE

Esitaja: Eesti Haigekassa kvaliteedi edenduse osakond

Sihtvaliku teema: „**Koduse ventilaatorravi ja koduse hapnikravi ravipäeva kasutamise põhjendus**“

Ravidokumentide hindamise periood: 1.07.2020- 31.12.2020.

1. Üldandmed

1.1 Sihtvalikuga teostatud ravikindlustushüvitiste määramist ja väljamaksmist tõendavate dokumentide (RkhDok) hindamine

RkhDok nimetus	Hinnatud RkhDok arv		
	Sihtvalikuga planeeritud	Kaasuvad ja lisajuhud	KOKKU
Raviarved	200	0	187
Soodusretseptid			
Töövõimetuslehed			
Muud			
KOKKU	200	0	187

1.2 Hinnang tervishoiuteenuste osutamist tõendavate dokumentide kohta

Hinnatud ravidokumentide liik	Hinnatud ravidokumentide arv	RkhDok arv (%*), mille osas tehti märkused (nõudeavaldusi ei esitatud)	Hindamise tulemusel NO-le nõudeavalduse koostamiseks esitatud RkhDok arv (%*)	NO-le nõudeavalduse koostamiseks esitatud nõude summa (EUR), %**
Tervisekaart üldarstiabis				
Tervisekaart eriarstiabis	187	0	1	137.8
Hambaravikaart				
Haiguslugu				
Muu				
KOKKU	187	0	1	137.8

*protsent kogu hinnatud (planeeritud+kaasuvad) RkhDok arvust (Tabel 1.1 KOKKU)

**protsent kogu hinnatud (planeeritud+kaasuvad) RkhDok summast

2. Hindamise ülevaade

2.1. RkhDok hindamise eesmärk

Hinnata koduse mitteinvasiivse ventilaatorravi ja koduse hapnikravi teenuste kasutamise vastavust tervishoiuteenuste loetelu rakendustingimustele.

2.2. Taustainfo

Haigekassa võtab koodiga 7046 tähistatud tervishoiuteenuse eest tasu maksmise kohustuse üle, kui patsiendil esineb krooniline hüpokseemia või hingamispuudulikkus ja kui raviotsuse on teinud pulmonoloog.

Kodune hapnikravi (7046) on enamasti pikaajaline ning näidustatud kroonilise hüpokseemia korral, mis esineb kopsuhaiguse hilisstaadiumis ja hapnikravi kasutatakse ööpäevas vähemalt 16 tundi.

Ventilaatorravi toetab hingamist, muudab selle pingutusvabamaks ning seeläbi leevendub õhupuudustunne.

Haigekassa võtab koodiga 7071 (mitteinvasiivne kodune ventilaatorravi) tähistatud tervishoiuteenuse eest tasu maksmise kohustuse üle patsiendilt, kellel esineb ventilatsioonipuudulikkus ja kelle spontaanne hingamine ei taga kopsudes piisavat gaasivahetust.

Ventilaatorravi teenust vajavad nendest haigetest vaid need, kellel CPAP või APAP ei ole efektiivsed. Tõhusamat hingamisfunktsiooni toetavat seadet on vaja kui: CPAP-ravi testimisel või ravi käigus on selgunud, et keskmine ravirõhk on >18 (15) cmH₂O; patsient ei talu nii kõrget CPAP rõhku, kui oleks vajalik; vaatamata rakendatud rõhule obstruktiivsed episoodid püsivad; CPAP-ravi foonil on tekkinud hüperkapnia.

Ventilaatorravi võib olla näidustatud ka obstruktiivse unepanoe (hingamisseiskus on põhjustatud hingamistee neeluosa kokkuvajumisest, säilib normaalne hingamislihaste töö) ja sagedaste tsentraalsete apnoede (hingamisseiskuse põhjustab puudulik hingamislihaste töö regulatsioon) korral. Obstruktiivse unepanoe korral piisab enamasti CPAP-st või APAP-st, mille osas planeeritakse ravijuhte samuti hinnata.

Haigekassal puudus sisuline ülevaade, millistel juhtudel teenuseid (7046, 7071) on kasutatud. Oluline on teada saada, kas kulukas ventilaatorravi määrati põhjendatult. Diagnoosikood G47.3 märgib nii obstruktiivset kui tsentraalset unepanoe, seega vaid ravidokumentide hindamine annab infot apnoe mehhanismi kohta. Obstruktiivse unepanoe raviks saab kirjutada ka olulisemalt odavama retsepti CPAP seadme ostuks.

2.3. Sihtvaliku valimi periood: 1.07.2020- 31.12.2020.

2.4. Hindamise läbiviimise alus (nr määrus, ravijuhend vms)

- Eesti Haigekassa seadus § 2 lg 2, § 4 lg 1
- Ravikindlustuse seadus (edaspidi RaKS)
- Tervishoiuteenuste korraldamise seadus (edaspidi TTKS)
- Sotsiaalministri 18.09.2008 määrus nr 56 “Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimise ning nende dokumentide säilitamise tingimused ja kord” (edaspidi dokumenteerimise määrus)
- Vabariigi Valitsuse määrus 19.12.2019 nr 116; 19.03.2020 nr 19, “Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelu“ (edaspidi TTL)
- Sotsiaalministri 19.01.2007 määrus nr 9 „Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse Eesti Haigekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise meetodika” (edaspidi meetodika määrus)
- Ravi rahastamise leping (RRL)

2.5. Hinnatud asutused, dokumentide arv ja tehtud nõudeavaldused

Hinnati 5 raviasutuse 187 raviarvet.

2.6. Hindamise tulemused

2.6.1. Ravidokumentide hindamine

Hinnatavad ravidokumendid olid partnerite elektroonilises infosüsteemis (eHealth, Ester, EHL) olevad eriarstiabi ambulatoorsed ravilood, paber kandjal dokumendid ja PDF failid. Ravilood kajastasid koduse ventilaatorravi ja/või koduse hapnikravi ravipäeva kasutamise põhjendatust, anamneesi, kaasuvaid haigusi, ettepanekuid/soovitusi, teostatud analüüse.

2.6.2. Ravidokumentide sisuline hindamine

2.6.2.1. Ravijuhtude ja teenuste arv

Hinnati 5 partneri 74 isiku 187 ravijuhtu/raviarvet, millele oli kodeeritud teenused kodune hapnikravi (7046) ja/või mitteinvasiivne kodune ventilaatorravi (7071). 53-le isikule oli määratud nii hapnikravi kui ka ventilaatorravi, 12 isikule ventilaatorravi ja 9 isikule hapnikravi.

2.6.2.2. Koduse ventilaatorravi ja koduse hapnikravi kasutamise näidustus

- 1) Kõigil 74 isikul esines ravidokumentide sissekannete alusel krooniline hüpokseemia või hingamispuudulikkus.
- 2) 71 isiku ravidokumendi sissekanded kajastasid, et raviotsuse (kodune ventilaatorravi ja/või kodune hapnikravi teenus) oli teinud pulmonoloog.
- 3) 3 isiku hinnatud ravidokumendi sissekannetest ei selgunud, et raviotsuse oli teinud pulmonoloog, sest raviotsus oli tehtud kõrgemas etapis.
- 4) Kõigil 65 isikul, kel oli kasutatud mitteinvasiivset ventilaatorravi, oli teenuse kasutamine seisundist lähtuvalt põhjendatud sh 29 isikul, kel oli diagnoositud unepnoe, sest esinesid lisaks teised hingamispuudulikkust süvendavad kaasuvad haigused.

2.6.3. Raviarvete vormistamine

Raviarvetele kodeeritud põhidiagnoosid, ravile saabumise ning suunamise kood vastasid ravidokumentide kannetele kõigil 187 raviarvel. 53 isiku raviarvetel puudusid kaasuvad diagnoosid. 1-l raviarvel oli koduõendusteenust (3026) kodeeritud põhjendamatult 4 korda ja andmed esitati nõudeavalduse koostamiseks.

2.7. Vigade ilmnemisel raviasutusele rakendatud meetmed (märkused, abinõudeplaani koostamise soovitus jm)

Haigekassa nõuete osakonnale tehti ettepanek esitada ühele partnerile nõudeavaldus 1 raviarve osas, kokku summas 137.8 eurot.

2.8. Kommenteeritud põhitulemused ja teemakoordinaatori hinnang

Hinnatud teenuste kasutamine oli patsientide seisundist lähtuvalt põhjendatud ja ravidokumentidesse olid ventilaatorravi valiku põhjendused dokumenteeritud. Ühe ravidokumendi hindamisel leiti, et raviarvele oli koduõendusteenust kodeeritud põhjendamatult 4 korda.

2.9. Järeldused

- Hinnati 5 partneri 187 ravijuhu raames 74 isikule osutatud koduse ventilaatorravi ja/või koduse hapnikravi ravipäeva kasutamise vastavust tervishoiuteenuste loetelu rakendustingimustele.
- Kõigil isikutel (74) teostati kodune ventilaatorravi ja/või kodune hapnikravi TTL-s nimetatud seisundite korral.
- Kõikidel juhtudel vastas teenuste kodune hapnikravi (7046) ja mitteinvasiivne kodune ventilaatorravi (7071) osutamine TTL-s kehtestatud rakendussätetele.
- Ühel juhul ei vastanud teenusekoodi 3026 raviarvele kodeerimine TTL rakendussätetele ja andmed esitatati nõudeavalduse koostamiseks.

2.10. Ettepanekud ja vajadusel jätkutegevused teemaga seoses

Raviasutustele:

Kolmele partnerile juhiti tähelepanu ravidokumentide nõuetekohase vormistamise vajadusele.

Koostas: Kerli Kurg, spetsialist

Kinnitas: Sirje Kree, osakonna juhataja

Kuupäev: 28.01.2021